

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА БІЗНЕСУ
Кафедра туристичного бізнесу

Магістерська робота

**на тему: «Програма розвитку вітрильного туризму в Північно –
західному Причорномор’ї (Одеська, Миколаївська, Херсонська обл.)»**

Виконавець:

студент VI курсу, групи Т-м
спеціальності «Туризм»
Паценко Олег Ярославович

Керівник роботи:

Фомін Михайло Володимирович,
кандидат історичних наук, доцент
кафедри туристичного бізнесу

Підсумкова оцінка:

за національною шкалою: _____

кількість балів: _____

оцінка ECTS: _____

Підпис керівника

Магістерську роботу обговорено на засіданні кафедри

Протокол №__ від «__» _____ 2020 р.

Завідувач кафедри _____

Харків – 2020

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ

ДОСЛІДЖЕННЯ ВІТРИЛЬНОГО ЯХТИНГ-ТУРИЗМУ

1.1. Основні поняття і категорії вітрильного туризму

1.2. Особливості організації вітрильного туризму

1.3. Потенціал кластеризації індустрії вітрильного

туризму

РОЗДІЛ 2. СТАН РОЗВИТКУ ВІТРИЛЬНОГО ТУРИЗМУ У

СВІТІ

2.1. Стан вітрильного туризму в Світі

2.2. Стан вітрильного туризму в Україні

2.3. Перспективи розвитку вітрильного туризму на

Чорноморському узбережжі України

РОЗДІЛ 3. ПРОГРАМА РОЗВИТКУ ВІТРИЛЬНОГО

ТУРИЗМУ В ПІВДЕННО – ЗАХІДНОМУ ПРИЧОРНОМОР’І

3.1. Аналіз ресурсної бази регіону, що до розвитку вітрильного туризму.

3.2. Програма розвитку вітрильного туризму в Північно – західному Причорномор’ї

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

ВСТУП

Актуальність. Вітрильний туризм (яхтинг) на сьогодні є одним із видів туризму, що динамічна розвивається у світі. Фактично, організація яхтингу – це комплекс який включає яхти, чартерні компанії, суднобудівельні верфі, мережи марін (яхтових гаваней), систему підготовки фахівців та багато іншого.

Україна має колосальні перспективи в цьому туристичному напрямі. Це пов'язано з унікальним географічним положенням країни, що омивається водами Азовського та Чорного морів. Україна має також значні простори внутрішніх вод, наприклад штучні «моря» вздовж течії Дніпра, що створені каскадом гідроелектростанцій. Крім того, на сьогодні існує значна спадщина масового спорту радянських часів: дитячі секції, яхт клуби, фахівці – тренери, спортивні яхти. Фактично, можна стверджувати про сформовану інфраструктуру вітрильного туризму. Все це створює умови та перспективи для функціонування та розвитку яхтингу в Україні, але його рівень відстає від Європейських країнах.

Розвиток вітрильного туризму в Україні може дозволити суттєво поліпшити імідж України та українських туристичних ресурсів в світі, залучити іноземних туристів та збільшити доходність галузі в цілому. Крім іншого вітрильний туризм це комплекс послуг, тісно пов'язаний з іншими видами відпочинку та галуззю послуг в цілому. В першу чергу це стосується транспорту та закладів гостинності (закладів розміщення та харчування). Крім того, вітрильний туризм передбачає власну інфраструктуру. Розвиток цього напрямку може дозволити створити нові робочі місця, суттєво збільшити доходність населення приморських міст.

Враховуючи переваги географічного положення України, наявність туристичних ресурсів, розвинутої туристичної та специфічної

інфраструктури можна конституювати, що вітрильний туризм може стати перспективним напрямом розвитку туристичного ринку України, як для потреб внутрішнього так і для розвитку в'їзного туризму.

Об'єкт дослідження: вітрильний туризм в Україні.

Предмет дослідження: організація вітрильного туризму в Україні.

Мета дослідження: розробити програму розвитку вітрильного туризму в Південно-західному Причорномор'ї (на Чорноморському узбережжі Херсонської, Миколаївської, Одеської областей України).

Для виконання поставленої мети дослідження необхідним є виконання таких завдань:

- проаналізувати теоретико-методологічні основи дослідження і функціонування вітрильного туризму;
- розглянути основні поняття і категорії вітрильного туризму;
- дослідити особливості організації вітрильного туризму;
- оцінити потенціал кластеризації індустрії вітрильного туризму
- вивчити досвід функціонування вітрильного туризму в світі;
- розглянути стан вітрильного туризму в Україні;
- оцінити перспективи розвитку вітрильного туризму на Чорноморському узбережжі України
- проаналізувати ресурсну базу вітрильного туризму в Україні;
- сформулювати систему заходів що до розвитку вітрильного туризму в Україні.

Методи дослідження. Під час роботи були використані наступні наукові методи: системний аналіз, SWOT-аналіз, спостереження, аналогія, дедукція прогнозування, матричне подання інформації, апроксимація, географічні та картографічні методи, статистичний аналіз, управлінський метод, соціологічний метод та інші.

В роботі в перше було проведено комплексний аналіз ресурсної бази яхтового туризму, оцінено стан відповідної інфраструктури, оцінені перспективи розвитку. На основі системного аналізу стану галузі,

ресурсної бази, розвитку інфраструктури та забезпеченості фахівцями було розроблено систему заходів спрямованих на розвиток цього перспективного напрямку туризму на Чорноморському узбережжі України.

Практичне значення роботи. Результати роботи можуть використовуватись для викладання навчальних курсів Спеціалізований туризм, Туристичні ресурси України, Туристичне краєзнавство та інші. Також робота має практичне значення для фахівців з туристичного бізнесу що планують свою діяльність на розглянутій території, рекомендації можуть бути використані для формування інфраструктури вітрильного туризму та його розвитку в Україні.

Апробація результатів дослідження. Основні положення наукової роботи пройшли апробацію на під час Всеукраїнської науково-практичної конференції «Стан та перспективи розвитку обліку, фінансів та підприємництва в умовах трансформації економіки», що відбулася в м. Київ, 18 січня 2020 року під патронатом Київського економічного наукового центру, та були надруковані у збірнику матеріалів конференції.

Робота складається зі змісту, вступу, 3 розділів, висновку, списку використаних джерел, додатку, загальна кількість сторінок

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Абрамов В. В. Спортивний туризм: підруч. / В. В. Абрамов; - Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х: ХНАМГ, 2011. – 368 с.
2. Азовское море Украины // <https://www.azov.zp.ua/azovsea/> ;
3. Аренда парусных яхт в Одессе https://yachts.ua/arenda-yacht-odessa/#parusnye_yakhty/
4. Аренда яхт Електронний ресурс / режим доступу https://skadovsk3d.com/cat/yacht_rental/ ;
5. Аренда яхти <https://han-tengry.com.ua/treatment-and-leisure/arenda-yahty-nikolaev/>;
6. Аренда яхты // Отдых В Скадовске Електронний ресурс / режим доступу <https://seayachts.com.ua/about.html> ;
7. Биржаков М.Б. Индустрия туризма: Перевозки. / М.Б. Биржаков, В.И. Никифоров - СПб., 2007. – 528 с.
8. Вітрильні школи <https://sfu.odessa.ua/schools/>
9. Водний фонд України: Штучні водойми - водосховища і ставки: Довідник / [В.В.Гребінь, В.К.Хільчевський, В.А.Сташук, О.В.Чунарьов, О.Є.Ярошевич] / За ред. В.К.Хільчевського, В.В.Гребеня.— К. : «Інтерпрес ЛТД», 2014. — С. 32-53 (164 с)
10. Гостиничный бизнес в Украине: стоит ли инвестировать сегодня? // Инвестиционная аналитика Електроний ресурс / Режим доступу : <https://inventure.com.ua/analytics/investments/gostinichnyj-biznes-v-ukraine:-stoit-li-investirovat-segodnya>
11. Грабовський Ю.А. Спортивний туризм: Навчальний посібник. / Ю.А. Грабовський, О.В. Скалій, Т.В. Скалій - Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2009. - 304 с
12. Дегтярєва І.О. Наукові та практичні аспекти застосування кластерного підходу в управлінні конкурентоспроможністю регіонів

URL: <http://academy.gov.ua/ej/ej13/txts/Degtyaryova.pdf>;

13. Доброскок І.І. Туризм в Україні: занепад чи низький старт? / І.І. Доброскок, М.Г. Карпович М.Г. // Економічний вісник університету. – Переяслав – Хмельницький, видавництво Переяслав – Хмельницького державного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. - Випуск № 33/1 – С. 72-79

14. Договір бербоут-чартеру Електроний ресурс / режим доступу : <https://cyclop.com.ua/content/view/1055/58/1/3/#2286>

15. Закону «Про прикордонний контроль» від 05.11.2009 р. // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1710-17>

16. Кальченко О.М. Кластеризація в туристичній галузі / О.М. Кальченко // Вісник Чернігівського державного технологічного університету. - 2009. - №39. - С.186-195.

17. Кальченко О.М. Кластеризація в туристичній галузі / О.М. Кальченко // Вісник Чернігівського державного технологічного університету. - 2009. - №39. - С.186-195.

18. Классификация яхт <http://lodki.dp.ua/article/klassifikatciya-yaht-2>

19. Ковальва Ю.М. Практичні приклади функціонування кластерів у світі / Ю.М. Ковальва, Н.В. Алишева // Механізм регулювання економіки. - 2008. - №3(2). - Т.1. - С.92-100.;

20. Левченко Т.П. Кластерный подход к устойчивому развитию туристских дестинаций / Т.П. Левченко, К.К. Кулян, М.К. Кулян // Вестник СГУТиКД. - 2012. - №2(20). - С.67-72;

21. Логунова Н.А. Забезпечення стимулювання розвитку мережі підприємств яхтового туризму в Криму // Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук. – Сімферополь, 2008. – С. 9

22. Логунова Н.А. Яхтенный туризм: настоящее, будущее, проблемы / Н.А. Логунова // http://tourlib.net/statti_tourism/troickij.htm

23. Мельников М. Ряшенцева К. Поняття "судно" та "яхта" у морському праві <http://jur-gazeta.com/publications/practice/morske-pravo/ponyattya-sudno-ta-yahta-u-morskomu-pravi.html> ;
24. Монотип (яхта)
[https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%9C%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D1%82%D0%B8%D0%BF_\(%D1%8F%D1%85%D1%82%D0%B0\)](https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%9C%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D1%82%D0%B8%D0%BF_(%D1%8F%D1%85%D1%82%D0%B0))
25. Оленічева Ю. О. Проблеми й перспективи формування туристичних кластерів в Україні / Ю. Оленічева // Вісник ДІТБ, 2013, № 17 – С. 201-206
26. Парусный спорт
https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D0%B0%D1%80%D1%83%D1%81%D0%BD%D1%8B%D0%B9_%D1%81%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%82
27. Прогулки на яхте Електронний ресурс / режим доступу <http://yacht-club.org.ua/pages/yahtennaya-stoyanka-v-ochakove.html> ;
28. Созиева З.И. Формирование и развитие туристско-рекреационных кластеров региона (зарубежный опыт) / З.И. Созиева // Региональная экономика: теория и практика. - 2009. - №25(118). - С.65-70.
29. Соколенко С. Кластери водного туризму та санаторно - рекреаційного відпочинку / С. Соколенко // <http://ucluster.org/universitet/klastery-ukraina/2012-study/perspektivni-napryamki-klasterizacii-vodnikh-resursiv/klasteri-vodnogo-turizmu-ta-sanatorno-rekreacijjnogo-vidpochinku/>
30. Тимчишин-Чемерис Ю.В. Туристичний кластер – форма розвитку та успіху туристичної діяльності регіону / Ю.В. Тимчишин-Чемерис // Вісник аграрної науки Причорномор'я. - 2015. - Вип.4. - С.44-57.;
31. Троицкий В.В. О проблемах развития яхтенного туризма в Украине и путях их решения // http://tourlib.net/statti_tourism/troickij.htm
32. Туристичний кластер Харківщини : монографія / Колектив авторів, гол. ред. О. В. Яковчук. – Харків: ФОП Панов А. М., 2019. – С. 9-10;
33. Чартер яхт <http://www.boatline.eu/ru/route/route/tendra.html>;

34. Яворський Ю.М. Туристичний кластер як форма розвитку галузі / Ю.М. Яворський // Український туризм. - 2015. - №2. - С.56-57.;
35. Яковчук О. В. Оцінка туристичного потенціалу України / О. В. Яковчук // Географія та туризм. - 2010. - Вип. 10. - С. 57-65. Туристичний кластер Харківщини : монографія / Колектив авторів, гол. ред. О. В. Яковчук. – Харків: ФОП Панов А. М., 2019. – С. 209-217. (432 с)
36. Яковчук О. В. Оцінка туристичного потенціалу України / О. В. Яковчук // Географія та туризм. - 2010. - Вип. 10. - С. 57-65.
37. Яхт клуби <http://niksailing.mk.ua/yacht-clubs>
38. Яхтений туризм // http://tourlib.net/statti_otdyh/yahtennyj-turizm.htm
39. Яхтний спорт. Що таке вітрильний спорт? Участь в міжнародних змаганнях // <https://klubfedotova.ru/uk/sportpit/yahtnyi-sport-что-такое-parusnyi-sport-uchastie-v-mezhdunarodnyh-sorevnovaniyah/>
40. Яхтовий туризм // <http://infotour.in.ua/yahtennyj-turizm.htm>
41. Яхтовий туризм: світовий досвід і перспективи Санкт-Петербурга // <http://infotour.in.ua/yahtennyj-turizm.htm>
42. Bareboat charter Електроний ресурс / режим доступу : https://en.wikipedia.org/wiki/Bareboat_charter;
43. UNWTO tourism highlights 2019 edition // <https://www.e-unwto.org/doi/pdf/10.18111/9789284421152>